

søge den ude, og saa se vi jo mange sørgelige Eksempler paa, hvordan det gaar. Naar der altsaa tales om Bolig, vil jeg anbefale, at man ser lidt mere bort fra Landet og lidt mere paa Forholdene i København og maaske ogsaa i Købstæderne.

Et andet Punkt, der er nævnt, vil jeg ogsaa gerne berøre, Skudsmaalsbøgerne. Jeg er enig i, at de efterhaanden ere blevne en forældet Ting, og at det er ganske naturligt, at man kommer bort fra dem i den hidtil gældende Form. Disse Bøger forekomme mig nemlig at være ganske uden Betydning i Forholdet mellem Husbond og Tyende og bør derfor helt ud af Verden ved en Revision af Tyendeloven. Jeg kan ikke nægte, at jeg ogsaa ser lidt ærekrænkende deri, at der er en Forpligtelse for en bestemt Samfundsklasse til ved bestemte Lejligheder at melde sig paa Politikamret. Jeg vil derfor gerne slutte mig til den Tanke, der er fremsat om Revision af Tyendeloven, og jeg kan ogsaa slutte mig til Ordlyden af den af det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) foreslaaede Dagsorden. Jeg vil dog have Lov til at sige, som det ogsaa er blevet hævdet af det ærede Medlem for Løvel, det ærede Medlem for Assens (Berntsen) og den højtærede Minister, at det er Lovgivningsmagtens Pligt lige saavel at varetage Husbondens Interesse som Tyendets, der er Interesser at varetage paa begge Sider, naar der skal skrides til en Lovgivning paa dette Omraade.

Sveistrup: Jeg kan i det hele og store slutte mig til de Betragtninger, der ere fremførte for at tilvejebringe Ændringer i den bestaaende Tyendelov. Deri have alle, der hidtil have talt, været enige. Naar jeg dog ønsker at sige et Par Ord om Sagen, er Grunden dertil den, at man som Dommer kommer i Berøring med denne Lov ret hyppigt, og det har mange Gange berørt mig pinligt at skulle dømme efter denne Lovs Bestemmelser paa en Maade, som jeg ikke forment at være i Overensstemmelse med Retfærdigheden eller, som vi Jurister kalde det, med Forholdets Natur. Den Maade, hvorpaa man som Dommer hyppigst kommer i Berøring med Tyendeloven, er, naar Tyendeforholdet er hævet i Utide, og enten Tyendet eller Husbonden eller begge henvende sig til Domstolene med Paastand om Erstatning. Forholdet er da dette, at vi have en hel Del positive Regler at dømme efter, og af dem er der særlig en, som er fal-

den mig for Brystet, nemlig den, at Erstatningens Størrelse er fastsat i Loven uden Hensyn til det Tab, der virkelig lides. Man maa vel i det hele sige, at de danske Domstole, naar det gælder at tilkende en Erstatning, snarere ere tilbøjelige til at gaa for kort end for langt, og at Betingelserne for at opnaa Erstatning i Anledning af en lidt Retskrænkelse ere vel vanskelige. Men med Hensyn til Tyendeforholdet er der dette ganske abnorme, at Loven siger, at Tyendet, naar han er gaaet bort, skal give en vis Erstatning, som kan løbe op til $\frac{1}{2}$ Aars Løn, og dertil betale en vis Bøde, saa at Beløbet tilsammen kan gaa op til $\frac{3}{4}$ Aars Løn, og naar Husbonden har vist ham bort uden tilstrækkelig Grund, skal han ligeledes give ham en Erstatning, der kan løbe op til $\frac{3}{4}$ Aars Løn. Disse Erstatningers Størrelse er bestemt i Loven, og det kan slet ikke hjælpe, at det kan oplyses, at Dagen efter, at Tyendet er løbet bort, fik Husbonden et andet Tyende, som han efter samtlige foreliggende Omstændigheder maa antages at være meget mere tilfreds med end med den bortløbne, eller omvendt. Man kan komme til at idømme Erstatninger, om hvilke man maa antage, at de ere ubillige, idet Loven byder det saaledes. Jeg vil haabe, at den højtærede Justitsminister, naar han gør det til Genstand for Overvejelse, paa hvilke Punkter Tyendeloven vil være at revidere, ogsaa vil tage dette Punkt ind under sin Overvejelse.

Saa er der Bestemmelserne om Straffe, og her er der noget saa ejendommeligt som, at, medens vi i Reglen, naar vi dømme, have Straffebestemmelser med vidt Spillerum og navnlig have en meget vid Ret til at gaa ned til meget lave Straffe, er der med Hensyn til Tyendet givet en Strafferamme med langt mindre Spillerum, og kun under særlig formildende Omstændigheder kan Straffen, naar Tyendet er gaaet bort, gaa ned under Halvdelen af Erstatningens Beløb. Man har her et Synspunkt for Størrelsen af Straf, som man ikke har noget andet Sted, og man har i den Maade, hvorpaa Straffen efter Tyendeloven kan idømmes, noget, der staar i ejendommelig Modsætning til vor Retsforfatning i det hele taget. Med den sidste Bemærkning sigter jeg ikke til de Tilfælde, hvor der kun er Anledning til at idømme Bøder, men for Tyenders Overtrædelser af Loven kan man komme til at idømme Fængsel paa Vand og Brød efter privat Søgmaal, uden at